

Opfølgning på kræftundersøgelse i Thyborøn-Harboøre

Den 26. april 2022
Wærket, Thyborøn

Hvad vi ved efter kræftundersøgelsen

I august 2021 kom disse resultater fra den undersøgelse af borgerne i Thyborøn-Harboøre, som professor Elsebeth Lyngge, statistiker Søren Lophaven og tidligere praktiserende læge Hans Asger Holmsgaard står bag.

Der blev undersøgt kræftsygdom hos to grupper. Data er til og med 2017, og tallene er sammenlignet med borgere i Hanstholm og Holmsland.

Borgere i Thyborøn-Harboøre i 1968-1970 (4914 personer)

Denne gruppe boede i gennemsnit 26,3 år i området i undersøgelsesperioden til og med 2017. Alder: 0-39 år: ca. 41 pct. 40-59 år: ca. 36 pct. 60-> år: ca. 24 pct.

Frem til 2018 fik 1108 af dem kræft. Det er 185 flere (20 pct.), end man skulle forvente ud fra kræftforekomsten i de to andre Vestkystegne.

- » Øget forekomst af kræft i nyre og urinblære hos både mænd og kvinder. (146 konstateret - forventet ca. 78)

- » Øget forekomst af kræft i mavesæk hos mænd. (31 konstateret - forventet ca. 17)
- » Øget forekomst af kræft i lunger hos mænd. (119 konstateret - forventet ca. 78)
- » Øget forekomst af kræft i tyk- og endetarm hos kvinder. (99 konstateret - forventet ca. 60)

Borgere (nye cpr-nr.) i Thyborøn-Harboøre i 1990-2006 (2.933 personer)

Denne gruppe boede i gennemsnit 6,8 år i området i undersøgelsesperioden til og med 2017. Alder: 0-39 år: ca. 75 pct. 40-59 år: ca. 18 pct. 60-> år: ca. 5 pct.

Frem til 2018 fik 126 af dem kræft. Det er samme procentdel som i de to andre Vestkystegne. Dvs. ingen forøget risiko for kræft.

Forskernes siger på baggrund af undersøgelsen:

- » Der er ikke et bud på en konkret forklaring på den øgede kræft-

forekomst hos både mænd og kvinder.

- » Det skyldes ikke forskelle i aldersfordeling, for det er der kontrolleret for i analysen.
- » Det er ikke sandsynligt, at rygning er en forklaring. Rygning øger risikoen for kræft i nyre og urinblære. Men hvis rygning skulle være årsagen til den øgede forekomst i Thyborøn-Harboøre, skulle forekomsten af lungekræft være endnu mere forøget. Det er ikke tilfældet.
- » Det er ikke sandsynligt, at den øgede kræftforekomst skyldes arbejdsmiljøet på Cheminova, da kun få kvinder har arbejdet på Cheminova.
- » Det er for tidligt at sige, at 1990-2006-gruppen ikke har en øget kræftisiko, da den gruppe endnu er meget ung.
- » Udsættelse for stoffer i miljøet kan have medført en øget risiko for kræft i nyre og urinblære hos personer, der har boet i Thyborøn-Harboøre i 1968-1970.

Generelt om kræft:

- » Større forekomst af kræft end forventet kan generelt skyldes: Genetisk følsomhed, livsstilsfaktorer som fx rygning og alkohol eller udsættelse for stoffer i miljøet.
- » Hvis vi som danskere bliver gamle nok, vil ca. hver tredje få en kræftsygdom.

Hvad vi fx ikke ved

- » Vi ved ikke, om øget kræftforekomst i Thyborøn-Harboøre med sikkerhed kan skyldes stoffer i miljøet – og i givet fald hvordan stofferne skulle være kommet ind i kroppen.
- » Vi ved ikke, om borgerne i Thyborøn-Harboøre har en øget forekomst af andre sygdomme, der kan udvikle sig på grund af stoffer i miljøet.

Hvad der kommer til at ske nu

Regionsrådet i Region Midtjylland har besluttet, at der er brug for mere viden som opfølgning på undersøgelsen.

Klinisk Epidemiologisk Afdeling på Aarhus Universitetshospital har ligeledes vurderet forskningen. På den baggrund er der nu lagt op til, at:

- » Der i 2022-2023 undersøges, om der er en øget risiko for andre sygdomme i gruppen af borgere bosiddende i Thyborøn-Harboøre i 1968-1970. Det er fx ALS og andre nervesygdomme, hjertesygdomme, sygdomme i immunsystemet mv. (De samme sygdomme, som man ud fra Landspatientregisteret undersøger for i Grindsted i Syddanmark.)
- » Der om 10 år undersøges for øget risiko for alvorlige sygdomme i gruppen af "nye cpr-nr." i Thyborøn-Harboøre i 1990-2006.

- » Sundhedsministeriet spørges til råds i forhold til eventuelt behov for andre tiltag.
- » Der inviteres til borgermøder, når der er resultater af nye undersøgelser.
- » Der inviteres til møde med fokus på symptomer, som kan være tegn på alvorlig sygdom herunder kræft. Dette møde er den 26. april kl. 18.30-21.00 i forlængelse af borgermøde.
- » Der tilbydes ekstra information og efteruddannelse til praktiserende læger i området.

Hvad du kan gøre

Det er vigtigt, at du henvender dig til egen læge, hvis du eller dine pårørende har symptomer eller bekymringer.

